

Adviseur Kuppens: 'Het GrowGreen-concept van Den Ouden GrowSolutions maakt de bodem weerbaar tegen klimaatverandering.'

De toplaag van de bodem in Nederland raakt uitgeput door extremere weersomstandigheden: lange droogteperiodes en fikse stortbuien. Een van de belangrijkste oorzaken van die uitputting is dat de biologie in de toplaag achteruitgaat. Bovendien heeft de grond te maken met vochtverdamping. Alle reden dus om de bodem te beschermen en weerbaar te maken tegen de klimaatverandering. In februari lanceerde Den Ouden GrowSolutions het groenconcept GrowGreen voor hoveniers en openbaar groen, waarin de bescherming en wederopbouw van de bodem en de ondergrondse biodiversiteit centraal staan.

Auteur: Karlijn Raats

‘Voor hoveniers nog veel winst te behalen in klimaatbestendig maken van de bodem’

GrowGreen-concept: krachtige bodem tegen klimaatextremen en voor duurzaam behoud van klimaatbestendige aanplant

Een verschaalde bodem kan steeds moeilijker organische deeltjes vasthouden. Deze spoelen uit, waardoor de bodem alleen maar verder verschaalt. Er zal de komende jaren meer aandacht moeten gaan naar het beschermen van de bodem tegen verdroging – feitelijk verwoestijning.

Eerst klimaatbodem, dan pas klimaatboom
Arjan Kuppens, adviseur bij Den Ouden GrowSolutions, is ervan overtuigd dat we de bodem bij klimaatmaatregelen centraal moeten stellen. ‘Waarom spreken we van een klimaatboom of klimaatplant, en niet van beplanting in een groeiplaats die zo goed mogelijk is

ingespeeld op het klimaat? Juist de bodem moet kunnen leveren wat gras, bomen en planten nodig hebben. Juist de bodem kan het groen helpen om door kritische tijden heen te komen.’ Vervolgens is vergroening uiteraard de beste manier om de bodem te beschermen tegen verdroging. Kuppens: ‘Met name bodem-

'De bodembioLOGIE zit door het gehele substraat gemengd. Het is dus homogeen verdeeld en versnelt het herstel van de bodembioLOGIE ook in de onderlagen van de bodem.'

bedekkers zijn effectief in het beschermen van de bodem. Ook bomen en planten hebben de capaciteit om water uit de onderlagen in de bodem op te nemen en te verdampen. Daardoor verkoelt de bodem. Dat voelen we als we onder een boom door lopen: die geeft schaduw, maar door de verdamping ook een andere vochtbalans in de lucht. Dat hebben wij, maar ook alle vormen van biodiversiteit in de bodem, nodig om hittestress te overwinnen. Niet alleen in de openbare ruimte, maar ook in onze tuinen.'

Alles begint bij goede bodembioLOGIE

Den Ouden GrowSolutions zet onder meer met het concept GrowGreen in op bodembescherming, met bodemverbeteraars en organische meststoffen. Kuppens legt uit: 'Hoveniers doen enorm hun best om een tuin mooi aan te leggen, maar het bodemonderhoud wordt daarbij vaak vergeten. Ze vinden het logisch om de bodem te bemesten, maar niet om te investeren in bodemleven, zoals bacteriën en schimmels. Goede groei en duurzame plantgezondheid beginnen bij het creëren van een goede bodembioLOGIE. Want de bodem is een levend organisme; een goede bodembioLOGIE zorgt ervoor dat de vitale bodemwerking uit zichzelf doorgaat. Zelfredzaamheid, dat is waar het extremere klimaat nu meer dan ooit om vraagt.'

'Geroerde grond is dode grond; met GrowGreen kun je zorgen voor spoedig herstel'

Nieuw concept: GrowGreen

Begin februari lanceerde Den Ouden GrowSolutions het groeiconcept GrowGreen voor de hoveniers- en openbaargroenmarkt. Het concept bestaat uit een keuzemenu met drie manieren om te komen tot klimaatadaptieve plantvakken en groeiplaatsen.

GrowGreen voor onderhoud

Voor onderhoud zet Den Ouden GrowSolutions in op bodemverbetering zonder de grond te roeren. Stap één is het toevoegen van Root Start aan de wortelomgeving. Root Start is een middel dat vaak in borders wordt toegepast. Kuppens vertelt over het product en de toepassing: 'Je brengt wat aan in het plantgat, bijvoorbeeld voor een bodembedekker uit een P9-potje. Hier zet je het plantje vervolgens bovenop. In Root Start zit een breed spectrum aan hulpstoffen voor de wortelontwikkeling. De mycorrhiza's vergroten het opnamebereik van bomen en planten. Met Root Start creëer je zowel een klimaatbestendigere bodem als een klimaatbestendige bodembedekker. Het wordt nog weinig toegepast, terwijl hiermee

nog enorm veel winst te behalen valt voor hoveniers.'

Stap twee is de toevoeging van Bio-Mulch, voor het verhogen van het organischestofgehalte en het percentage bodembioLOGIE. De grove fractie compost in Bio-Mulch is bedoeld om de onkruidruk te minimaliseren, maar beschermt de bodem ook tegen droogte. 'Ook hierin zit een bodemversterker, die wegzakt in de bodem en erin oplost om de bodembioLOGIE aan te jagen', vertelt Kuppens.

'Tot slot wordt de zogeheten Destress-Mix aangebracht tijdens de watergift. Deze mix bestaat uit direct beschikbare plantaardige meststoffen met aminozuren en fulvine. Deze helpen bomen en planten die stress ervaren om direct hun processen te verbeteren. Door enkele giften in een droge zomer zien we een verbeterde groene bladkleur en meer kroonvolume. Daarnaast dragen de suikers en koolstofelementen bij aan de bodembioLOGIE in de groeiplaats.'

Arjan Kuppens

Arjan Kuppens, adviseur bij Den Ouden GrowSolutions: 'Pas als de bodembioLOGIE op orde is, is stap twee van klimaatadaptatie door vergroening mogelijk: de juiste soorten op de juiste plaats planten.'

'Bomen, planten en gras hebben een optimale bodem met het GrowGreen-concept.'

'Hoe sneller het bodemherstel en de wortelaanslag, hoe kleiner de kans op inboet'

GrowGreen voor aanleg

Bij de aanleg van nieuwe plantvakken wordt gestart met door Den Ouden GrowSolutions nieuw geleverd substraat. Voor de ontwikkeling van de bodembioïologie wordt teelaarde of Bio-Bomengrond in het plantvak of plantgat verwerkt. 'De bodembioïologie is door het gehele substraat gemengd. Het is dus homogeen verdeeld en versnelt het herstel van de bodembioïologie ook in de onderlagen van de bodem', aldus Kuppens. 'Geroerde grond is biologisch dode grond. De structuur is eruit. Soms moet je grond nu eenmaal omzetten, maar je kunt wel zorgen voor een voorspoedig herstel! Daarna wordt Root Start in het plantvak of plantgat gestrooid. 'Als je planten in geroerde grond zet, vraagt de aanslag veel van de

bodem. De omringende bodem is zelf nog herstellende en kan niet direct leveren wat de plant vraagt. Hoe sneller het bodemherstel en de wortelaanslag, hoe kleiner de kans op inboet.'

GrowGreen voor bestaand plantvak of plantgat

In een bestaand plantvak of plantgat wordt het mest-compostmengsel Substrado Actisoil verwerkt. Kuppens: 'Substrado Actisoil jaagt het bodemleven aan en verbetert de wortelomgeving. Het bevat voldoende organische stoffen, die door het bodemleven worden omgezet in humus. Dit zorgt voor een porierijke bodem met veel waterbufferend vermogen, die daardoor minder snel uitdroogt. Substrado Actisoil bevat ook bodembioïologie en rhizobioïologie bestaande uit schimmels, bacteriën en streptomyeten. Deze zorgen ervoor dat voedingsstoffen en water beter beschikbaar komen in de wortelzone. Bovendien vormen mycorrhiza's een beschermend microlaagje rond de wortels, dat ze beschermt tegen pathogenen.' Ook wordt hierbij Root Start in het plantvak of plantgat aangebracht.

Goede structuur en kwaliteit tegen hittestress en verdroging

Het GrowGreen-concept is volgens Kuppens een goede weergave van de filosofie van Den Ouden GrowSolutions om zo min mogelijk grond te roeren en af en aan te voeren. 'Zo bestaat de basis van GrowGreen uit het verbeteren van de bodem. Het opwaarderen van bestaande grond is niet alleen duurzamer, maar ook beter voor de structuur. Nu is het bij een tuinrenovatie of -aanleg lastig om de bodemstructuur geheel intact te laten. Maar met de producten uit het GrowGreen-concept kan de hovenier weer leven in de bodem aanbrengen, zodat hij met een gerust hart de tuin kan opleveren en niet terug hoeft te komen voor inboet. Doordat de bodem van goede kwaliteit is, zal de beplanting goed aanslaan en zich goed houden in warme, droge omstandigheden. Daarmee hebben we de optimale oplossing te pakken voor de tuin tegen hittestress en verdroging van de bodem.'

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!